

บทคัดย่อ

T156474

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) ศึกษาฐานะการเงิน ผลการดำเนินงานธุรกิจของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ พ.ศ. 2545 2) วิเคราะห์อัตราการเงินเติบโตของจำนวนสมาชิก ปริมาณธุรกิจ ผลการดำเนินงาน ทุนเรือนหุ้น ทุนของสหกรณ์ และทุนดำเนินงานของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ระหว่างปี พ.ศ. 2536 – 2545 3) ศึกษาแนวโน้มของจำนวนสมาชิก ปริมาณธุรกิจ ผลการดำเนินงาน ทุนเรือนหุ้น ทุนของสหกรณ์และทุนดำเนินงานของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ระหว่างปี พ.ศ. 2546- 2540 4) ศึกษาปัญหาและอุปสรรคของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ข้อมูลจากสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด และสหกรณ์โคนมชัยไม้แดง จำกัด โดยใช้ข้อมูลทุกปีย้อนหลัง 10 ปี คือ ปีทางบัญชี 2536 – 2545 จากรายงานกิจการ รายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสหกรณ์ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ และข้อมูลปฐมภูมิ จากสมาชิก คณะกรรมการและฝ่ายจัดการ โดยใช้แบบสอบถาม เพื่อเก็บรวบรวมปัญหาและอุปสรรคของสหกรณ์จำนวน 75 ตัวอย่าง นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า

สหกรณ์โคนมขนาดกลาง มีทุนดำเนินงานมาจากหนี้สิน ร้อยละ 56.47 และทุนของสหกรณ์เอง ร้อยละ 45.53 รายได้ส่วนใหญ่มาจากธุรกิจรวบรวมผลิตผล (น้ำนมดิบ) ร้อยละ 71.75 รองลงมาเป็นธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ร้อยละ 26.48 เมื่อวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ เปรียบเทียบกับอัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ พบว่า สหกรณ์มีสภาพคล่องทางการเงินในการชำระหนี้ระยะสั้นมีความสามารถในการก่อหนี้ผูกพัน มีความสามารถในการใช้สินทรัพย์อยู่ในเกณฑ์ดี และสูงกว่าอัตราส่วนทางการเงินมาตรฐานฯ ได้แก่ อัตราส่วนทุนหมุนเวียน 2.25 อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน 0.96 อัตราส่วนการหมุนของสินค้า 56.36 ส่วนความสามารถในการทำกำไร มีอัตราส่วนทางการเงินต่ำกว่าอัตราส่วนทางการเงินมาตรฐานกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ แนวโน้มการดำเนินงาน พบว่า การรับฝาก

T156474

เงิน ธุรกิจสินเชื่อ จัดหาสินค้ามาจำหน่าย การรวบรวมผลิตผล (น้ำมันดิบ) รายได้ ค่าใช้จ่าย สิทธิประโยชน์ สิทธิเงิน ทุนเรือนหุ้น ทุนของสหกรณ์ และทุนดำเนินงานในช่วง 5 ปี ข้างหน้าจะมีอัตราการขยายตัวต่อปีเพิ่มขึ้นแต่จำนวนสมาชิก เงินรับฝาก และกำไรขาดทุนมีการเปลี่ยนแปลงลดลงอยู่ตลอดเวลา

สำหรับระดับปัญหาอุปสรรคของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ทั้งสมาชิก คณะกรรมการ และฝ่ายจัดการ มองเห็นว่าปัญหาต่าง ๆ อยู่ในระดับเดียวกัน คือ ระดับปานกลาง โดยสมาชิกให้ความสำคัญกับเรื่องการขาดแคลนเงินลงทุน คณะกรรมการและฝ่ายจัดการ เห็นว่าสหกรณ์ไม่สามารถจัดหาแหล่งเงินทุนให้สมาชิกได้รวดเร็ว ตรงตามความต้องการ นอกจากนั้นฝ่ายจัดการยังเห็นว่าอุปสรรคสำหรับเก็บรวบรวมน้ำมันดิบไม่เพียงพอ และเรื่องที่สมาชิกจะเสียค่าบริการรักษาโรคในรายฤดูธรรมชาติ

จากการศึกษา สหกรณ์ควรที่จะต้องระดมทุนภายใน อันได้แก่ ค่าหุ้น เงินรับฝาก ประเภทต่าง ๆ เนื่องจากทุนภายในมีต้นทุนต่ำ ด้านโคนม จำเป็นต้องวางมาตรการกวดขันวินัย เรื่องของขบวนการผลิต เพื่อให้มีน้ำมันดิบมีคุณภาพตรงตามความต้องการ ต้องการมีพัฒนาบุคลากรของสหกรณ์ทั้ง 3 ส่วน คือ สมาชิก คณะกรรมการ และฝ่ายจัดการ ให้มีความรู้ในเรื่องของสหกรณ์ การจัดการฟาร์ม และการบริหารงานสหกรณ์ ด้านอื่น ๆ ควรให้มีการปรับโครงสร้างของสหกรณ์ให้มีความเหมาะสมกับประเภท และขนาดของธุรกิจ ควรมีการจัดชั้นของสมาชิกเพื่อให้เกิดการแข่งขัน และก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ อีกทั้งควรให้มีการร่วมลงทุนระหว่างสหกรณ์และเชื่อมโยงเครือข่ายกัน สุดท้ายพยายามผลักดันให้อาชีพการเลี้ยงโคนมเป็นนโยบายของรัฐบาล

ABSTRACT

TE 156474

The objectives of the study were 1) to study the status of the financial and business operations of medium-sized dairy farms cooperatives business operation in Phetchabun Province in 2002; 2) to analyze the growth of their members, business growth, business operations, share capital and share holder's equity during 1993-2002; 3) to study the trends of their members, business growth business, business operations, share capital and share holder's equity during 2003-2007; and 4) to study their problems and obstacles. In this study, the researcher used secondary data in 10-year period (1993-2002) from Phetchabun Dairy Farm Cooperatives Limited and Chupmaidang Dairy Farm Cooperatives Limited. The data were from annual reports, fiscal year Auditing Department of members, board of director and managerial staff and 75 questionnaires as a primary data source. Statistical analyses were means, percentages, ratios, growth rates, trends, weight mean scores. The findings of this study were:

Medium-sized dairy farms cooperatives has a share capital of 56.7 percent from credit and owned share holder's equity of 43.53 percent. The majority of incomes was from product collection including milk (71.75 percent), purchasing business (26.48 percent). The comparative efficiency analysis of medium-sized dairy farms cooperatives compared with financial standard ratio cooperatives Auditing Department suggested that: dairy farms cooperatives had ratio in a short run debt payback. That is, current ratio was 2.25; the debt to equity ratio was 0.96 and inventory turnover was 56.36. However, profitability ratio was lower than the financial standard ratio cooperatives Auditing Department. Trend analysis of operation showed that deposits, credits, selling, product collection (milk), incomes, expenses, assets, liabilities, share holder's equity and share capital would increase in the next 5 years. However, the members, deposits, profits and loss were stably reduced.

The level of problems and obstacles of the medium-sized dairy farms cooperatives business operation in Phetchabun Province judged by members, board of director and managerial staff was as a medium level. Members need more credits. The board of directors who were management staff considered that dairy farm cooperatives could not find suitable sources of credits and obtain enough milk storage.

It was recommended that cooperative internal fund raising was required (i.e. share capital and deposit) to solve the problems a proper measure for quality milk production was also needed. The principle and cooperative practices and cooperative ideology training was needed for the board of directors, members, and managerial staff. Cooperative management should be strengthened and the cooperative reorganization was also needed to be joint venture for a big investment for a dairy farm cooperative network.